

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۹۴

استاد: وافی یزدی

موضوع: تنازع

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۱:

در مثال «یحسنان و یسیء ابناک»، عود ضمیر به متاخر لازم می آید، که برای حل این مشکل، چند راه حل ارائه شده است:

۱- نظر بصریون: در این مورد، استثناء اشکالی ندارد

۲- کسایبی: ضمیر می تواند حذف شود در صورت وجود قرینه: یحسن و یسیء ابناک

۳- فزّاء: هر دو عامل باهم عمل کرده اند و نیازی به آوردن ضمیر نیست: یحسن و یسیء ابناک

۴- فزّاء: ضمیر به صورت منفصل و موخر آورده شود: یحسن و یسیء ابناک هما

۵- کوفیون: عمل را به عامل اول و ضمیر را به عامل دوم می دهیم: بغی و اعتدیا عبداک (چون «عبداک» رتبتاً

متقدم است، عود ضمیر به آن اشکال ندارد)

نکته ۲:

اگر طبق نظر کوفیون، عامل اول عمل کند و عامل دوم نیاز به ضمیر منصوبی داشته باشد، لازم است ضمیر منصوبی به آن بدهیم (مگر اینکه ضرورت شعری باشد): ضربنی و ضربته زید

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۳:

اگر طبق نظر بصریون، عامل دوم عمل کند و عامل اول نیاز به ضمیر منصوبی یا مجروری داشته باشد، نیاز به آوردن ضمیر نیست و می توان آن را حذف کرد البته به شرط اینکه:

۱- اگر ضمیر فضله باشند

در رساله مجاز امام صادق علیه السلام

۲- به اشتباه نیفتیم

۳- ضمیر خبر نباشند

۴- ضمیر مفعول اول باب ظنّ نباشند

مثال: ضربت و ضربنی زید

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv